

Informacja o koncepcji serii, w szczególności o rozkładzie treści nauczania

Na serię zatytułowaną „Wyspy szczęśliwe” składają się:

- program nauczania;
- podręcznik literacko-kulturowy dla klasy IV;
- zeszyty ćwiczeń (część I i II) z wiadomościami dla klasy IV;
- podręcznik literacko-kulturowy dla klasy V;
- zeszyty ćwiczeń (część I i II) z wiadomościami dla klasy V;
- podręcznik literacko-kulturowy dla klasy VI;
- zeszyty ćwiczeń (część I i II) z wiadomościami dla klasy VI.

Podręczniki są pisane do programu mającego charakter koncentryczno-spiralny. Treści są skupione wokół pewnych zagadnień tematycznych, natomiast określone umiejętności (podobnie jak pojęcia) są kształcone wielokrotnie przez cały II etap kształcenia.

Wszystkie podręczniki literacko-kulturowe mają jednolitą, spójną strukturę. W każdym występuje pięć obszarów tematycznych, które zostały nazwane *wyspami szczęśliwymi* i zilustrowane na mapie, będącej swoistym spisem treści. Każda wyspa to dział podręcznika. Rozdziały można realizować po kolei, ale nie jest to konieczne.

Zaplanowano następujące działy podręczników:

W klasie IV:

Ja i inni, moja szkoła, klasa, przyjaźń, codzienność
Dom, rodzina, miłość, mała ojczyzna, ojczyzna
Baśń, fantastyka, dobro i zło, prawda, piękno
Sen, noc, marzenia, wyobraźnia, teatr, niezwykłość
Śmiech, zabawa, radość, telewizja

W klasie V:

Przygoda, odkrywanie
Praca, pasja, tworzenie, kreacyjna moc słowa
Początek świata i człowieka, Biblia, mity (europejskie korzenie), legendy
Miłość, kobieta, mężczyzna, stworzenia duże i małe, bajki
Uroda świata, odpowiedzialność za siebie i świat, natura

W klasie VI

Podróż, człowiek w drodze, przekraczanie granic, szacunek dla inności
Różne światy, wędrówki w czasie i przestrzeni (epika, ballada)

Bogactwo, skarby, praca nad sobą, sprawiedliwość, altruizm, współpraca
Patriotyzm, wolność, wartości narodowe, wielcy Polacy
Cywilizacja: zagrożenia, postęp, komputer, internet, reklama

Każdy rozdział powinien kończyć się sprawdzeniem zdobytych umiejętności, przypomnieniem najważniejszych pojęć, tekstów, wyciągnięciem wniosków. Takie podsumowanie nazwano: *Poszukiwaniem prawdziwych skarbów*, jako że *skarbami* mają stać się dla uczniów poznane utwory, ważne myśli, twórcze prace.

We wszystkich podręcznikach literacko-kulturowych pojawia się także szósty dział „W rytmie pór roku” złożony z tekstów okolicznościowych, związanych ze świętami, zwyczajami i przyrodą. Elementy tego działu winny pojawiać się na lekcjach języka polskiego okolicznościowo – w rytmie przyrody i kalendarza.

Zeszyty ćwiczeń z wiadomościami stanowią nieodłączny element serii. W części pierwszej umieszczono klasyczną gramatykę (niezbędne minimum teorii, mnóstwo zróżnicowanych ćwiczeń); w części drugiej znajdują się ćwiczenia ortograficzne, zadania kształcące umiejętności korzystania ze słowników, ćwiczenia redakcyjno-stylistyczne związane z wprowadzanymi formami wypowiedzi.

Oprócz podstawowych umiejętności polonistycznych: poprawnego i swobodnego wypowiedzania się, słuchania (!), czytania ze zrozumieniem, pisania i odbioru tekstów kultury, uznaje się za szczególnie celowe rozwijanie: zdolności analitycznego i syntetycznego **myślenia**, dostrzegania związków przyczynowo-skutkowych i lepszego rozumienia świata, ludzi i siebie.

Wychowanie jest nieodłączną częścią kształcenia humanistycznego, dlatego też w podręcznikach serii „Wyspy szczęśliwe” kładzie się szczególny nacisk na przygotowanie uczniów do:

- rozpoznawania wartości moralnych i dokonywania ich wyborów,
- poszukiwania prawdy, dobra i piękna w świecie,
- godzenia dążenia do dobra własnego z dobrem innych,
- dialogu i szacunku dla innych poglądów, ludzi, kultur.

Treści nauczania na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół. (Dz.U. z 2009 r. Nr 4, poz. 17).

Treści nauczania	Klasa IV	Klasa V	Klasa VI
1. Pojęcia nadawcy i odbiorcy, sposoby rozpoznawania intencji wypowiedzi (np. pytam, odpowiadam, informuję, proszę).	W każdym podręczniku literacko-kulturowym serii „Wyspy szczęśliwe”		
2. Właściwości opowiadania, opisu, dialogu oraz prostych form użytkowych.	Zeszyt ćwiczeń II opowiadanie, opis, list, e-mail, kartka z pamiętnika, dialog, zaproszenie, kartka pocztowa, ogłoszenie, przepis, wizytówka	Zeszyt ćwiczeń II sprawozdanie, instrukcja, notatka z lektury, opis miejsca, postaci, telegram, zawiadomienie	Zeszyt ćwiczeń II list oficjalny, wywiad, sprawozdanie, opinia o książce, spektaklu, audycji itp., pogłębiony opis postaci, opis przeżyć wewnętrznych, streszczenie, podanie, notatka
3. Wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące, w tym zdania i równoważniki zdań.	Zeszyt ćwiczeń I wypowiedzenie, zdanie, równoważnik zdanie nierozwinięte i rozwinięte wypowiedzenie oznajmujące, pytające, rozkazujące, wykrzyknikowe zdanie pojedyncze, złożone	Zeszyt ćwiczeń I jak w klasie IV, ponadto: zdanie pojedyncze – wykres zdanie złożone – zdanie główne i składowe, zdanie podrzędne i współrzędne, wykres	Zeszyt ćwiczeń I jak w klasach poprzednich, ponadto: typy zdań współrzędnych, wykres
4. Związki wyrazów w zdaniu, w tym rola podmiotu i orzeczenia.	Zeszyt ćwiczeń I związki wyrazów w zdaniu podmiot, orzeczenie	Zeszyt ćwiczeń I jak w klasie IV, ponadto: określenia: przydawka, okolicznik, dopełnienie	Zeszyt ćwiczeń I jak w klasach poprzednich, ponadto: orzeczenie imienne podmiot gramatyczny, domyślny, logiczny
5. Odmienne i nieodmienne części mowy oraz podstawowe kategorie fleksyjne.	Zeszyt ćwiczeń I czasownik – aspekt, osoby, liczby, czasy, rodzaje; bezokolicznik rzeczownik – własny i pospolity, rodzaj, odmiana przez przypadki i liczby przymiotnik – odmiana przez przypadki, liczby i rodzaje liczebnik – główny,	Zeszyt ćwiczeń I jak w klasie IV, ponadto: czasownik – tryby rzeczownik – temat i końcówka, oboczności przymiotnik – stopniowanie liczebnik – odmiana przez przypadki i rodzaje, liczebnik zbiorowy zaimek	Zeszyt ćwiczeń I jak w klasach poprzednich, ponadto: czasownik – strony; formy niesobowe czasownika, osobliwości w odmianie rzeczownik – osobliwości w odmianie zaimek – osobowy, wskazujący, dzierżawczy,

	<p>porządkowy przysłówek przyimek – prosty i złożony</p>	<p>przysłówek – stopniowanie spójnik</p>	<p>pytający partykuła wykrzyknik</p>
<p>6. Związki znaczeniowe między wyrazami.</p>	<p>Podręcznik literacko- -kulturowy związek frazeologiczny stały przysłowie, powiedzenie</p>	<p>Podręcznik literacko- -kulturowy jak w klasie IV</p>	<p>Podręcznik literacko- -kulturowy jak w klasach poprzednich, ponadto: związek frazeologiczny luźny i łączliwy</p>
<p>7. Budowa słowotwórcza wyrazów.</p>	<p>Podręcznik literacko- -kulturowy rodzina wyrazów, wyraz pokrewny zdrobnienie, spieszczenie, zgrubienie</p>	<p>Podręcznik literacko- -kulturowy jak w klasie IV Zeszyt ćwiczeń I: wyraz podstawowy, pochodny, formant (przyrostek, przedrostek), podstawa słowotwórcza definicja słowotwórcza</p>	<p>Podręcznik literacko- -kulturowy jak w klasach poprzednich, Zeszyt ćwiczeń I skrótowiec</p>
<p>8. Rodzaje głosek.</p>	<p>Zeszyt ćwiczeń I głoska a litera spółgłoska, samogłoska sylaba</p>	<p>Zeszyt ćwiczeń I jak w klasie IV, ponadto: narządy mowy i ich funkcja typy głosek: miękka- -twarda, ustna-nosowa, dźwięczna-bezdźwięczna</p>	<p>Zeszyt ćwiczeń I jak w klasach poprzednich, ponadto: grupy spółgłoskowe (uproszczenia)</p>
<p>9. Akcent wyrazowy, intonacja.</p>		<p>Zeszyt ćwiczeń I akcent wyrazowy i zdaniowy</p>	<p>Zeszyt ćwiczeń I jak w klasie V, ponadto: intonacja</p>
<p>10. Pojęcia: <i>fikcja literacka, świat przedstawiony, nadawca, odbiorca, podmiot mówiący, narracja, przenośnia, rytm.</i></p>	<p>Podręcznik literacko- -kulturowy fikcja prawdopodobna i fantastyczna świat przedstawiony nadawca, odbiorca podmiot mówiący narracja przenośnia (uosobienie)</p>	<p>Podręcznik literacko- -kulturowy jak w klasie IV, ponadto: narracja w 1. i 3. osobie przenośnia (ożywienie)</p>	<p>Podręcznik literacko- -kulturowy jak w klasach poprzednich</p>

	rytm		
11. Różnice między językiem potocznym a językiem literatury oraz językiem regionu.	Podręcznik literacko-kulturowy Zeszyt ćwiczeń I język potoczny, język literatury	Podręcznik literacko-kulturowy Zeszyt ćwiczeń I jak w klasie IV	Podręcznik literacko-kulturowy Zeszyt ćwiczeń I jak w klasie IV, ponadto: język ogólnopolski, język regionu
12. Terminy: <i>bohater, wątek, akcja, autor, narrator, epitet, porównanie, wyraz dźwiękonaśladowczy, rym, zwrotka, refren, baśń, opowiadanie, powieść, proza, poezja.</i>	Podręcznik literacko-kulturowy bohater, autor, narrator epitet, porównanie, wyraz dźwiękonaśladowczy rym, wers, zwrotka, refren baśń, opowiadanie	Podręcznik literacko-kulturowy jak w klasie IV	Podręcznik literacko-kulturowy jak w klasie IV, ponadto: fabuła, akcja, wątek proza, poezja powieść
13. Terminy związane z przekazami ikonicznymi, radiem, telewizją, filmem, teatrem, prasą.	Podręcznik literacko-kulturowy terminy związane z przekazami ikonicznymi, telewizją, teatrem tekst główny i poboczny	Podręcznik literacko-kulturowy jak w klasie IV Zeszyt ćwiczeń II terminy związane z prasą	Podręcznik literacko-kulturowy jak w klasach poprzednich, ponadto: terminy związane z filmem, radiem, z internetem

W serii uwzględnia się ponadto następujące treści ścieżek edukacyjnych.

Nazwa ścieżki	Klasa IV	Klasa V	Klasa VI
Wychowanie patriotyczne i obywatelskie. (Moduł ścieżki edukacyjnej „wychowanie do życia w społeczeństwie”)	Podręcznik literacko-kulturowy godło i hymn państwowy wartości i normy życia społecznego patriotyzm	Podręcznik literacko-kulturowy wartości i normy życia społecznego patriotyzm pieśni patriotyczne sylwetki wielkich Polaków	Podręcznik literacko-kulturowy jak w klasach poprzednich, ponadto: utwory literackie o tematyce historyczno-patriotycznej lokalne miejsca pamięci narodowej jednostka i grupa, życie w grupie (więzi, wartości, role, podejmowanie decyzji, konflikty, negocjacje)

			jednostka, społeczeństwo, naród, państwo
<p>Wychowanie do życia w rodzinie.</p> <p>(Moduł ścieżki edukacyjnej „wychowanie do życia w społeczeństwie”)</p>	<p>Podręcznik literacko-kulturowy</p> <p>wartości i tradycje w rodzinie, wspólne świętowanie, spędzanie wolnego czasu</p> <p>wież rodzinna, związki uczuciowe i inne relacje w rodzinie</p> <p>istota koleżeństwa i przyjaźni</p> <p><i>mass media</i> – zasady i kryteria wyboru książek i programów telewizyjnych</p>	<p>Podręcznik literacko-kulturowy</p> <p>jak w klasie IV, ponadto: wzajemny szacunek, miłość, udzielanie sobie pomocy, współpraca</p> <p>prawa i obowiązki w rodzinie</p>	<p>Podręcznik literacko-kulturowy</p> <p>jak w klasach poprzednich, ponadto:</p> <p>konflikty w rodzinie i ich rozwiązywanie.</p> <p>empatia, współczucie, zrozumienie</p> <p>odpowiedzialność za własny rozwój, samowychowanie</p> <p><i>mass media</i> – zasady i kryteria wyboru czasopism, książek, filmów i programów telewizyjnych</p>
<p>Edukacja regionalna – dziedzictwo kulturowe w regionie.</p> <p>(Moduł ścieżki edukacyjnej "wychowanie do życia w społeczeństwie")</p>	<p>Podręcznik literacko-kulturowy</p> <p>najbliższe otoczenie domu rodzinnego, sąsiedztwa i szkoły</p> <p>główne symbole regionalne</p> <p>lokalne i regionalne tradycje, święta, obyczaje i zwyczaje</p>	<p>Podręcznik literacko-kulturowy</p> <p>jak w klasie IV, ponadto: miejscowe podania</p>	<p>Podręcznik literacko-kulturowy</p> <p>jak w klasach poprzednich, ponadto:</p> <p>język regionu, gwara i nazewnictwo, miejscowe przysłowia</p> <p>regionalna muzyka, architektura, plastyka, tradycyjne rzemiosło, sztuka ludowa i folklor</p> <p>sylwetki osób zasłużonych dla środowiska lokalnego, regionu i kraju ze szczególnym uwzględnieniem wartości, które uosabiają</p>
<p>Edukacja czytelnicza i medialna.</p>	<p>Zeszyt ćwiczeń I</p> <p>dzieje pisma</p> <p>proces porozumiewania się, jego składniki i kontekst społeczny</p> <p>komunikacja werbalna i niewerbalna, bezpośrednia i medialna</p> <p>Podręcznik literacko-kulturowy</p> <p>budowa książki (układ</p>	<p>Zeszyt ćwiczeń I</p> <p>jak w klasie IV, ponadto: czasopisma dziecięce</p> <p>próby samodzielnej twórczości medialnej (np. prezentacji, reklamy)</p>	<p>Podręcznik literacko-kulturowy</p> <p>rodzaje mediów, ich istota i zasady funkcjonowania</p> <p>dzieje prasy i przekazów medialnych</p> <p>funkcje i charakterystyka komunikatów medialnych: drukowanych, obrazowych, dźwiękowych, audiowizualnych i multimedialnych</p> <p>podstawowe elementy języka poszczególnych mediów,</p>

	podręcznika, spis treści, okładka, grzbiec indeks, przypis		rodzaje i gatunki przekazów medialnych selektywność doboru informacji w środkach masowego przekazu, stronniczość przekazu informacja czy perswazja, jawne i niejawnie funkcje środków masowej komunikacji we współczesnym społeczeństwie informacyjnym czasopisma młodzieżowe
Edukacja ekologiczna.		Podręcznik literacko-kulturowy wpływ codziennych czynności i zachowań w domu, szkole, miejscu zabawy i pracy na stan środowiska naturalnego degradacja środowiska – przyczyny, wpływ na zdrowie człowieka oraz jej związek z formami działalności ludzi	
Edukacja prozdrowotna.	Podręcznik literacko-kulturowy organizacja odrabiania lekcji i czasu wolnego zabawy i odpoczynek	Podręcznik literacko-kulturowy podstawowe zasady i reguły obowiązujące w relacjach międzyludzkich problemy i potrzeby kolegów niepełnosprawnych, osób chorych i starszych	Podręcznik literacko-kulturowy rozpoznawanie własnych mocnych i słabych stron, zalet i wad kształtowanie właściwego stosunku do własnych pozytywnych i negatywnych emocji radzenie sobie w sytuacjach trudnych i umiejętność szukania pomocy zachowania sprzyjające i zagrażające zdrowiu